

48 KIRKEMELODIER,

FIRSTEMMIG UDSATTE

TIL BRUG VED GUDSTJENESTEN

AF

THOMAS LAUB,

ORGANIST VED HELLIGAANDSKIRKEN.

KØBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

FR. G. KNUDTZONS BOGTRYKKERI.

1888.

Melodierne, ordnede alfabetisk.

	Æ		Æ
Afvend din Vrede, Herre Gud	45.	Kom Hedningers Frelsermand	33.
Aldrig er jeg uden Vaade	37.	Kvindelig, din Tro er stor	31.
Apostlerne sad i Jerusalem	40.	Kæmp alvorlig, nu Guds Naade	36.
Behold os, Herre, ved dit Ord	18.	Lover den Herre, den mægtige Konge	46.
Brødre og Søstre	5.	Med Sorgen og Klagen — du	38.
Dagen viger og gaar bort	32.	Med Sorgen og Klagen — Guds	39.
De hellig tre Konger saa hjertensglad	41.	Min Død er mig tilgode	6.
Det hellige Kors, vor Herre han bar	43.	Min Jesus, lad mit Hjærte faa	9.
Det koster mer, end man fra først betænker	26.	Nu takker alle Gud	28.
Drag, Jesus, mig	47.	O bliv dog med din Naade	7.
Eja, min Sjæl ret inderlig	27.	O du Guds Lam	12.
En Sædemand gik ud at saa	25.	O Gud, du fromme Gud	29, 30.
Et Barn er født i Betlehem	2, 3, 4.	O Gud ske Lov til evig Tid	15.
Fra Himlen højt kom jeg nu her	19.	O Herre Jesus, mit Levneds Lys	42.
Guds Menighed, syng	48.	O Jesus, for din Pine	8.
Gør Døren høj, gør Porten vid	20.	O Jesus Krist, dig til os vænd	22.
Herren han har besøgt sit Folk	44.	Op alle, som paa Jorden bor	10, 11.
Jeg takker dig ret hjærtelig	13.	Opstanden er den Herre Krist	16.
Jeg ved et evigt Himmerig	14.	Priser Herren, han er god	34.
Jeg venter dig, Herre Jesus, til Dom	1.	Til Himmels før den Ærens Drot	17.
Jesus Krist, du Sejer vandt	35.	Vor Herres Jesu Mindefest	23.
Kom, Gud Skaber, o Helligaand	21.	Vær glad, du hellig Kristenhed	24.

De foreliggende 48 Melodier er kun en Del — jeg antager omtr. en Tredjedel — af en større Samling, som jeg haaber at faa Lejlighed til at fuldføre i en ikke altfør fjærn Fremtid. Da jeg ved Udarbejdelsen har fulgt de Principer, som jeg har udtalt i min Bog »Om Kirkesangen« og i Redegørelsen for de uharmoniserede »80 rytmiske Koraler«, kan jeg her nøjes med nogle Bemærkninger om Udsættelsen og Ordningen af Melodierne.

Mine Forbilleder for Udsættelsen har jeg fundet hos H. L. Hassler, M. Prætorius og andre Bearbejdere af de protestantiske Kirke-melodier fra Tiden omkring 1600. Jeg har altsaa maattet se bort fra den følgende Tids Musiklere med dens bevægelige Dur- og Mol-modulationer og dens friere Anvendelse af Dissonanser, der til-sammen giver den nyere Musik sit Præg af dramatisk Liv og Lidens-kab, jeg har maattet undgaa den moderne elegante og flydende — jeg kunde fristes til at sige magelige — Stemmeføring, hvis Virk-ning er Musikens velbehagelige Dvælen i Stemningen. Paa den anden Side har jeg efter Ævne stræbt ved den gamle Musiks Midler at naa dens Renhed, Kraft og kirkelige Enfold. Om det er lykkedes mig, ved jeg ikke, men jeg har fundet det nødvendigt at fremhæve dette som Synspunktet, hvorfra mit Arbejde maa ses, for at Dommen ikke skal blive uretfærdig. *)

*) Hvis jeg ikke var bleven belært om det modsatte, vilde jeg have fundet det overflødig at tilføje, at de ovennævnte moderne Musikmidler ikke blot er af ypperlig Virkning, men endogsaa ligefrem uundværlige, naar det kun ikke gælder Kirkemusikken. Kong Lear og en Titiensk Venus kan godt være udmærket Kunst, selv om det ikke kan nægtes, at den førstes Udtryksmaade vilde være usmuelig for en Præst paa Prækestolen og den sidstes Stilling for en af hans Tilhørere. Skulde noget lignende ikke kunne gælde Musikken?

Men, kunde man spørge, hvorfor saa ikke hellere tage de gamles egne Udsættelser? Grunden, hvorfor man ikke kan det, er først, at de bedste Udsættelser og de bedste Melodiformer ikke altid følges ad; Hassler, uden Tvivl den betydeligste Koralbearbejder, har saa-ledes meget ofte mindre heldige Melodiformer. Men naar Talen er om Menighedssang, bliver Melodien det overordnede, Udsættelsen en Biting. Paa den anden Side vilde det være urimeligt at bruge en mindre heldig Udsættelse, blot fordi den er gammel.

Dernæst udsatte de gamle Melodierne for flerstemmig Sang, mens vi maa have Udsættelser for Orgel, og at dette kan komme til at gøre visse Vendinger i de gamle Udsættelser ubrugelige for os, kan enhver indse.

Endelig findes der til flere af Melodierne, særlig de danske, igen gamle Udsættelser.

Skønt jeg saaledes i Hovedsagen har maattet gaa paa egen Haand, har jeg dog i det Enkelte kunnet benytte meget af det gamle. At gøre detaljeret Regnskab herfor vil ikke være paa sin Plads i et Arbejde, hvis Formaal er praktisk (ikke videnskabeligt), og enhver, der er inde i Tingen, vil let kunne faa undersøgt, hvor-ledes det forholder sig hermed.

Forøvrigt kan Sangens, om man vil, godt synges for flerstemmig Kor; det herer jo engang med til den gamle Musik at lægge særlig Vægt paa Stemmeføringen, og jeg har derfor bestræbt mig for at faa god Gang (d. v. s. i gammel Stil) i de enkelte Stemmer. Derimod har jeg ikke kunnet tage saa meget Hensyn til, om Sangens kom til at tage sig ud paa Klaver, skønt der naturligvis ikke er noget i Vejen for, at de kan spilles derpaa. De smaa tilføjede Noder er anbragte for Orgelets og Klaverets Skyld, dels til Ud-fyldning, dels til Lettelse; de synges derimod ikke.

I Overensstemmelse med de gamle Regler har jeg taget mig det noget lettere med de skjulte Kvinter, visse Tværstaaende og deslige, end man efter de strængeste Regler nutildags har Lov til.

Det var fra først af min Hensigt ogsaa at optage de nyere Melodier, som kan siges at have virkelig Værd, og at give dem hvad jeg vilde kalde »en ren kirkelig Harmonisering«, d. v. s. en Harmonisering befriet for moderne »udtrykfulde«, stemnings- og lidenskabs-skildrende Klange. Jeg har imidlertid Grund til at tro, at det fra visse Sider vilde blive mindre vel optaget; derfor har jeg bestemt mig til at vente, til Anskelserne paa dette Punkt maatte forandre sig, og har blot medtaget et Par »herrelose« nyere Melodier, hvad der forhaabentlig ikke kan forøge Nogen. Kun skal jeg fremhæve, at naar man har bemærket, at en saadan harmonisk Renselse vilde »føre ind i det stillese«, vilde bringe »Melodierne i Uoverensstemmelse med sig selv«, saa beror denne Opfattelse paa Mangel paa Kendskab til Forholdet mellem gammel og ny Musik. Vel er Forskellen mellem dem stor, men dog ikke større, end at de har et betydeligt fælles Omraade; hvad Harmonien angaar end-ogsaa et overmaade vigtigt, de simple Treklange. At en nyere Melodi er kirkelig (selv om den ikke udtrykkelig er skreven i de gamle Tonearter — er den det, maa den selvfølgelig harmoniseres i ndpræget gammel Stil) vil altsaa sige, at den er bygget over det fælles Grundlag, og ikke har noget med den nyere Musiks ukirke- lige Side (den stemnings-skildrende) at gøre. Hvorfor skulde den nu ikke kunne harmoniseres ud fra det samme Grundlag? Om man saa vilde kalde en saadan Udsættelse jonisk eller Dur, er jo aldeles ligegyldigt. En anden Sag er det med de Melodier, som i sig selv er prægede af det ukirkelige i vor Musik, skulde deres harmoniske Udsættelse »renses«, vilde de blive stillese. Men Fejlen vilde saa ikke være, at man rensede dem, men at man overhovedet tog dem med. Alt dette tror jeg forresten at have sagt tidligere, om end med andre Ord.

Dette med Hensyn til Melodiernes Udsættelse; hvad Ordningen af dem angaar, har jeg valgt at opstille dem efter Versemaal. Derved opnaar man en let Oversigt over, hvor mange Melodier man i det hele har til Brug, hvilke Salmer der er velforsynde med Melodier, hvilke der trænger til nye; o. s. v. Hvis man dernæst til en Salme, der skal synges ved Gudstjenesten, af en eller anden Grund ikke kan bruge den Melodi, der passer bedst, enten fordi den er for svær, eller fordi den skal bruges til en anden Salme, vil man ved en saadan Opstilling med Lethed kunne finde en anden passende Melodi i Nærheden af den egentlige; i Bøger med sæd- vanlig Opstilling kan man tit blive nødt til at lede timevis efter en Melodi, fordi man maaske tilfældigvis ikke kan huske, hvilke Melodier, der hører til samme Versemaal.

Jeg har, hvad Verseinddelingen angaar, rettet mig efter Rytme og ikke efter Rim; det er jo den første, ikke det sidste, der gør Vers til Vers. Derved har jeg undertiden faaet en anden Inddeling end Salmebøgerne. Saaledes kan jeg ikke se andet, end at det er rigtigst at opfatte »Eja, min Sjæl ret inderlig« som et regelmæssigt 5-fodet jambisk Vers paa 4 Linier, mens Salmebøgerne har den besynderlige Inddeling paa 7 Linier, hvoraf de 6 er jambiske og 1 trokæisk, og hvoraf nogle har 2 Fødder, andre 3, andre 4, andre 5. Noget lignende gælder »O, du Guds Lam«, »Lover den Herre« og »Drag, Jesus, mig«.

Nedenfor findes en Fortegnelse over Versemaalene tilligemed en Liste over de Melodier hos Berggreen og Barnekow, der har Versemaal tilfælles med Melodierne i denne Samling. Ved den sidste Liste har jeg villet bøde paa den Mangel, der er fremkommen ved, at jeg ikke har kunnet følge min oprindelige Plan at optage de nyere Melodier. Naar Samlingen er sluttet, skal der blive meddelt et Register over alle brugelige Salmer med Angivelse af, hvilken Versemaals-Gruppe hver enkelt Salme hører til, og hvilken Melodi i denne Gruppe der efter sin Karakter passer bedst til Salmen.

Det over Melodierne anbragte Aantal angiver det Tidspunkt, paa hvilket de (saavidt jeg véd) første Gang træffes i protestantiske Sangbøger. Som oftest er de dog betydelig ældre. Udtrykket »gl. Kirkemel.« betegner, at de skrives sig fra den katolske Kirke; ved »Folkemel.« forstaaer jeg kun saadanne Folke-melodier, der maa antages at være opstaaede i Middelalderen. Staar der intet Aantal over Melodien, er den først i den nyeste Tid optaget i kirkelige Samlinger.

Nr. 1. Mel. til »Ich dient ein Herrn drei ganze Jahre.

Nr. 4. Det $\frac{3}{4}$ der staaer over sidste Linie, er næppe oprindeligt. Haller ikke tror jeg, at Rytmen, som den findes hos Rung, er oprindeligt.

Nr. 10. Mel. til »Lobt Gott, ihr Christen alle gleichs, vor »Nu vil vi sjunge og være glæde, hvis friere Varsenal imidlertid ikke passer ret godt til Melodien, der længe har været brugt her i Danmark til »Op alle, som paa Jorden bore.

Nr. 11. Mel. til »Nun danket all und bringet Ehre, vor »Op alle, som paa Jorden bore.

Nr. 13. Første Linie rytmisk ændret for at kunne svare til 8de.

Nr. 14. Jeg har foretrukket Rungs Syngemaade i de to sidste Linier for Bergreens.

Nr. 15. Rytmen fra Kings Gradual.

Nr. 18. Rytmisk ændret (se »80 rytmiske Korslere«).

Nr. 20. Fransk reformert Mel. til Salme 184.

Nr. 21. Rytmisk ændret (se »80 rytmiske Korslere«).

Nr. 24. Mel. findes, saavidt jeg véd, tidligst hos Haas Thomissen 1669, i tyske Samlinger først efter 1690; deraf at sluttes, at den er dansk, vilde vel være noget dristigt.

Nr. 25. Mel. til »Danket dem Herrn heut und allezeit, noget forandret i de sidste Linier.

Nr. 26. Mel. til »Das walt Gott, der uns aus lauter Gnaden.

Nr. 27. Mel. til »Ach Gott, erhöre mein Seufzen« er den samme som Mel. til »Eja, mit Hjerte, ret inderligt«. Paa Grund af dens Enformighed har jeg foretaget nogle rytmiske Ændringer og benyttet en nyere Jysk, i mine Øjne smukkere, Syngemaade.

Nr. 30. Mel. til »Ach Jesu, dessen Treue.

Nr. 31. Mel. til »O liebster Herr, Jesu Christe.

Nr. 32. Mel. til »Als Christus mit seiner Lehre skal efter Bohme (alt-deutsches Liederbuche) allerede 1478 være brugt i Tyskland som Mel. til »Jesus ist ein süßer Name«.

Nr. 33. Reformationsaarhundredets folkelige Omformning af den ældgamle Mel. til »Veni redemptor gentium«, der i sin oprindelige Skikkelse ikke egnede sig til Mangheidsang. Desværre er Salmen i den nye Salmebog oversat i den latinske Originals jambiiske Versmaal, mens Luthers Oversættelse og den gamle danske (trods al Uregelmæssighed) er trotskisk. Melodien er altsaa derved foreløbig gjort ubrugelig.

Nr. 34. Fransk reform. Mel. til Salme 186.

Nr. 35. Mel. til »Sei getrost Gottes Gemein«, ændret i sidste Linie.

Nr. 37. Mel. til »Wir glauben an Gott den Vater«, ganske lidt ændret i Slutningen af 8de Linie.

Nr. 38. Det uforklelige og ukirkelige $\frac{3}{4}$ - $\frac{3}{4}$ i sidste Linie forandret.

Nr. 42. Sidste Linie forandret.

Nr. 44. Betreffet for den hæsle Gengælselse af sidste Linie, hvormed Melodien almindelig synges.

Nr. 45. Den ældre danske Syngemaade, der afviger ikke saa lidt fra Crügers, men forekommer mig smukkere; kun er Modulationen i 3de Linie for mat, hvorfor jeg her har optaget den Crügerske Gang i Melodien, der ganske naturlig følger sig ind i det øvrige.

Fortegnelse over Melodierne efter Versemaal.

Versemaal- gruppe.	Stavelseantal.	Overskrift.	Nr.
2 Linier.			
I	ubestemt	Jeg venter dig, Herre Jesus, til Dom	1
3 Linier.			
Jambisk.			
II a	8, 8, 8	Et Barn er født i Betlehem	2
b	—	— — —	3
c	—	— — —	4
Daktylisk.			
III	10, 10, 8	Brødre og Søstre	5
4 Linier.			
Jambisk.			
IV a	7, 6, 7, 6	Min Død er mig tilgode	6
b	—	O bliv dog med din Naade	7
c	—	O Jesus, for din Pine	8
V a	8, 6, 8, 6	Min Jesus, lad mit Hjærte faa	9
b	—	Op alle, som paa Jorden bor	10
c	—	— — —	11
VI	8, 7, 7, 8	O du Guds Lam	12
VII a	8, 7, 8, 7	Jeg takker dig ret hjærteleg	13
b	—	Jeg véd et evigt Himmerig	14
c	—	O Gud ske Lov til evig Tid	15

(Se ogsaa XXI.)

Versemaal- gruppe.	Stavelseantal.	Overskrift.	Nr.
VIII a	8, 8, 8, 4	Opstanden er den Herre Krist	16
b	—	Til Himmels før den Ærens Drot	17
IX a	8, 8, 8, 8	Behold os, Herre ved dit Ord	18
b	—	Fra Himlen højt kom vi nu her	19
c	—	Gør Døren høj, gør Porten vid	20
d	—	Kom Gud Skaber, o Helligaand	21
e	—	O Jesus Krist, dig til os vend	22
f	—	Vor Herres Jesu Mindefest	23
g	—	Vær glad du hellig Kristenhed	24
(Se ogsaa XXII a og b.)			
X	8, 9, 8, 9	En Sædemand gik ud at saa	25
XI	11, 11, 10, 10	Det koster mer, end man fra først	26
(11, 11, 11, 5, se XXV.)			
XII	11, 11, 11, 11	Eja, min Sjæl ret inderlig	27
XIII a	13, 13, 12, 12	Nu takker alle Gud	28
b	—	O Gud, du fromme Gud	29
c	—	— — —	30
Trokæisk.			
XIV	7, 6, 7, 6	Kvindeli, din Tro er stor	31
XV a	7, 7, 7, 7	Dagen viger og gaar bort	32
b	—	Kom, Hødnings Frelsermand	33
c	—	Priser Herren, han er god	34
XVI	7, 8, 8, 7	Jesus Krist, du Sejer vandt	35
XVII	8, 7, 8, 7	Kæmp alvorlig, nu Guds Naade	36
XVIII	8, 8, 7, 7	Aldrig er jeg uden Vaade	37

Versemaalsgruppe.	Staveisæntal.	Overskrift.	Nr.
-------------------	---------------	-------------	-----

Jambisk-anapæstisk.

XIX	9, 8, 9, 8	Med Sorgen og Klagen — du	38
XX	9, 9, 9, 9	Med Sorgen og Klagen — Guds	39
XXI	ubestemt	Apostlerne sad i Jerusalem	40
XXII a	ubestemt	De hellig tre Konger saa hjærtensglad	41
b	—	O Herre Jesus, mit Løvneds Lys	42
XXIII	ubestemt	Det hellige Kors vor Herre han bar	43

Trokæisk-daktylisk.

XXIV	8, 7, 8, 7	Herren han har besøgt sit Folk	44
XXV	11, 11, 11, 5	Afvend din Vrede, Herre Gud	45

(Kan undertiden betragtes som jambisk, se foran efter XI)

Daktylisk.

XXVI	14, 14, 11, 8	Lover den Herre, den mægtige Konge	46
------	---------------	------------------------------------	----

Blandet.

XXVII	8, 7, 7, 6	Drag Jesus mig	47
XXVIII	11, 5, 11, 9	Guds Menighed, syng	48

Følgende Mel. hos Berggreen og Barnekow har Versemaal tilfælles med Mel. i denne Samling:

Berggreen.	Barnekow.	Versemaalsgruppe.
Nr.	Nr. 111	I
- 25	- 92	II
	- 38, 46, 136	III
- 4, 116, 154	- 48	IV
	- 43	V
- 11, 40, 75	- (16 som VII c), 71	VI
- (25), (186)		VIII
- 24, 27, 37, 51, 90	- 60	IX
		X
- 140		XI
- 129	- 122	XII
- 5, 42		XIII
- 122, 151	- 36	XIV
	- 12, 63, 105, 129	XV
- 97, 133		XVI
- 56, 142	- 11, 72, 73, 93, 106	XVII
- 94		XVIII
		XX
- 33, 135		XXI
- (9)	- 57	XXII
- 30		XXIII
	- 40, 85	XXIV
	- 78	XXV
- 48, 89		XXVI
- 3	- 27	XXVII
- 64	- 47	XXVIII
- 21	- 28	XXVIII

Melodierne er inddelt efter Rytme, da den almindelige Inddeling efter Takt ikke lader sig gennemføre i en meget stor Del af de ældre Melodier. De hele „Taktstreger“ angiver Grænsen mellem Verselinierne, de halve Melodiers Rytme, saaledes at Noden efter den halve Streg altid er betonet. Nodeværdierne maa holdes nøjagtigt; man maa altsaa ikke opfatte de tredelte Rytmer (♩ ♪ ♪) i Melodier med skiftende Rytme og Taktsignet **C** (Nr. 7 og 8 f. Eks.) som Trioler (♩³ ♪³ ♪³), men lade Taktslaget være uforandret gennem hele Melodien. I **C** og $\frac{3}{4}$ er ♩ Taktenheden (den Node, hvorefter Takten tælles), i **C** og $\frac{3}{2}$ er ♩ det.

Nr. 1. Til „Jeg venter dig, Herre Jesus, til Dom“.

Tysk Folkemel.

^{*)}

Jeg ven - ter dig, Her - re Je - sus, til Dom, hvert Øj - e - blik jeg ser mig om,

^{*)} 2det Vers.

hvert Øj - e - blik jeg ser mig om. Ha - stig du o. s. v.

Nr. 2. Et Barn er født i Betlehem.

Tysk Mel. 1559.

Fra Him - len kom den Hel - lig - aand, Hel - - lig - aand, og lø - ste Jor - dens Tun - ge - baand,

Hal - le - lu - ja, Hal - le - - - lu - ja.

Nr. 3. Et Barn er født i Betlehem.

Dansk Folkemel.

Et Barn er født i Bet - le - hem, Bet - le - hem, ti glæ - der sig Je -

ru - sa - lem, Hal - le - lu - ja, Hal - le - lu - ja.

Nr. 4. Et Barn er født i Betlehem.

Dansk Folkemel.

En Søn - dag - mor - gen Kvin - der tre, Kvin - der tre, til Her - rens Grav saa gin - ge de,

Hal - le - lu - ja, Hal - le - lu - ja.

Nr. 5. Til „Brødre og Søstre“.

Dansk Folkemel.

Brø - dre og Sø - stre vi skil - les nu ad, vi skil - les nu ad, far nu med Je - sus for -
 2det Vers: i Hjør - te og Sind.

nøj - et og glad, hver si - ne lov - li - ge Vej - e.

Nr. 6. Min Død er mig tilgode.

Vulpius 1609.

Min Død er mig til - go - de, ti Je - sus er min Ven, saa der jeg vel til - mo - de fra Ver - dens Jam - mer hen.
Med Straale - krans om Tin - de for - kla - ret Je - sus stod, det var - mer os her - in - de ved dy - best Hjer - te - rod.

Nr. 7. O bliv dog med din Naade.

Tysk Mel. 1655.

Den bit - re Død dig træng - te, vor Her - re Je - sus Krist, da du paa Kor - set

hæng - te, al Pi - ne hav - de frist.

Nr. 8. O Jesus, for din Pine.

Dansk Mel. 1627.

Se, hvor na Je - sus trø - der hen til den Mor - der - stad, end - dog man ham be -
re - der saa grunt et Blo - de - bad.

The musical score for 'O Jesus, for din Pine' is written in a grand staff with two systems. The first system contains the first two lines of the song, and the second system contains the next two lines. The music is in a 4/4 time signature with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The lyrics are printed below the vocal line in a Gothic-style font.

Nr. 9. Min Jesus, lad mit Hjærte faa.

Nyere engelsk Mel.

Min Je - sus, lad mit Hjør - te faa en saa - dan Smag paa dig, at
Nat og Dag du væ - re maæ min Sjøel u - mi - ste - lig.

The musical score for 'Min Jesus, lad mit Hjærte faa' is written in a grand staff with two systems. The first system contains the first two lines of the song, and the second system contains the next two lines. The music is in a 3/4 time signature with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The lyrics are printed below the vocal line in a Gothic-style font.

Nr. 10. Op alle, som paa Jorden bor.

Tysk Mel. 1560.

Op al - le, som paa Jor - den bor, og tak - ker Gud, vor Gud; hans Pris af hel - ligt

Eng - le - kor i Him - len syn - ges ud, i Him - len syn - ges ud.

Nr. 11. Op alle, som paa Jorden bor.

Crüger 1656.

Syng højt, min Sjæl, om Je - su Død, han faldt ej sej - er - løs, ti hans fuld-bragte saa

mæg - tigt led, at Hel - ved skjælv og gøs.

Nr. 12. O du Guds Lam.

O du Guds Lam, med Kor-sets Skam du bar al Ver-dens Syn-der, der-fra al Trøst be-
gyn-der; mis-skun-de-lig for barn du dig.

The musical score for 'O du Guds Lam' is written in a grand staff with two systems. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is common time (C). The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The lyrics are written below the right-hand staff.

Nr. 13. Jeg takker dig ret hjærtelig.

Prætorius? 1610.

Jeg ved et lil-le Him-me-ri-g, det er saa let at fin-de, hvor Tro og Daab ej
ful-de-lig gik Hjør-ter-ne af Min-de.

The musical score for 'Jeg takker dig ret hjærtelig' is written in a grand staff with two systems. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The lyrics are written below the right-hand staff.

Nr. 14. Jeg ved et evigt Himmerig.

Dansk-tysk Folkemel. 1764.

Jeg ved et e - vigt Him - me - rig, som ej med Guld det re - de om - dra - get er saa

1-7 8
 pry - de - lig, men med Guds Ord det so - de. A - men.

Nr. 15. O Gud ske Lov til evig Tid.

Dansk Mel. (1627) 1699.

Vid - un - der - ligst af alt paa Jord er Je - su Kri - sti Ri - ge, dets Her - lig - hed er

3
 og saa stor, at det har in - gen li - ge.

Nr. 16. Opstanden er den Herre Krist.

Tysk Mel. 1531,

9

Op - stan - den er den Her - re Krist, Hal - le - lu - ja, Hal - le - lu - ja, til al - le Slæg - ters

Trost for - vist, Hal - le - - - lu - ja.

Nr. 17. Til Himmels fór den Ærens Drot.

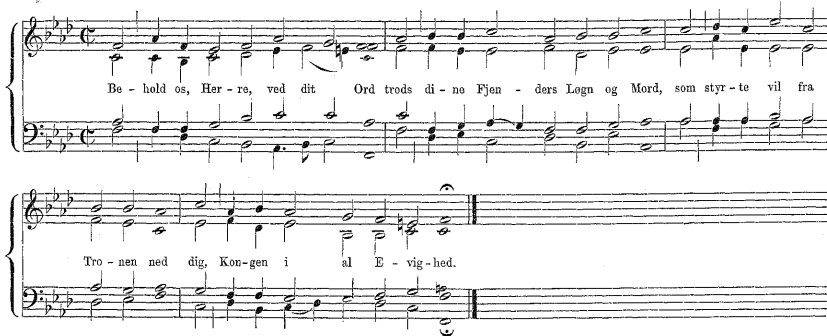
Tysk Mel. 1607.

Til Him - mels fór den Æ - rens Drot, Hal - le - lu - ja, Hal - le - lu - ja, som gjor - de alt paa

Jor - den godt, Hal - le - - - lu - ja.

Nr. 18. Behold os, Hætte, ved dit Ord.

Gl. Kirkemel. 1543.

Be - hold os, Hætte, ved dit Ord trods di - ne Fjætte - ders Løgn og Mord, som styr - te vil fra
Tro - nen ned dig, Kætte - gen i al E - vig - hed.

Nr. 19. Fra Himlen højt kom jeg nu her.

Tysk Mel. 1539.

Fra Him - len højt kom jeg nu her med nyt til Slætte - ter fjætte og nætte, sa vidt og bredt paa
Jætte - de - rig der - om skal syn - ges fry - de - lig.

Nr. 20. Til „Gør Døren høj, gør Porten vid“.

Fransk Mel. 1551.

Gør Dø - ren høj, gør Por - ten vid, den Æ - rens Køn - ge kom - mer hid, han her - sker o - ver

al - le Land, og er al Ver - dens Fræl - ser - mand.

Nr. 21. Kom, Gud Skaber, o Helligaand.

Gl. Kirkemel. 1524.

Kom Sand - heds Aand og Vid - ne giv i os, at Je - sus er vort Liv, søa at vi ej af

an - det véd end ham, vor Sjæl til Sa - lig - hed.

Nr. 22. O Jesus Krist, dig til os vend.

Tysk Mel. 1648.

O Je - sus Krist, dig til os vend, din Hel - lig-aand ned til os send, med Kraft og Naa - de
os re - ger og Sand-heds Vej os al - le lær.

Nr. 23. Vor Herres Jesu Mindefest.

Tysk Mel. 1605.

Vor Her - res Je - su Min - de - fest den Høj - tid er, som glæ - der bedst, ti hvor han kom - mes
ret i - lu, lys - le - ven - de han er end - nu.

Nr. 24. Vær glad, du hellig Kristenhed.

1569.

Fra Him-len kom en En - gel klar, for Hyr - ders Øj - ne aa - ben - bar, han sang saa sødt: nu

gi - ver Agt paa Bar - net svøbt, i Kryb - ben lagt.

Nr. 25. Til „En Sædemand gik ud at saa“.

Efter en tysk Mel. 1594.

En Sæ - de - mand gik ud at saa og strø - de rundt med beg - ge Hæn - der, for o - ver - alt det

skul - de naa i - mel - lem beg - ge A - ger - en - der.

Nr. 26. Til „Det koster mer, end man fra først betænker“.

P. Sohr 1676.

V. 6. Naar jeg er svag og mig saa me-get hin - drer, saa lad mig se, hvor Kro-nen his - set
tin - drer, den mig en-gang din e - gen Haand skal fly, saa faar jeg Kraft og Mod og Lyst paa - ny.

Nr. 27. Til „Ejja, min Sjæl ret inderlig“.

Efter en Mel. fra 1662.

Ej - a, min Sjæl ret in - der - lig sig fry - der, med Lov og Pris jeg gla - de - lig ud - bry - der,
naar jeg be - tæn - ker, hvad mig Je - sus skæn - ker, da han i Naa - de knu - ste Dø - dens Læn - ker.

Nr. 28. Nu takker alle Gud.

Crüger 1648.

Nu tak - ker al - le Gud med Hjør - te, Mund og Hæn - der, som os fra Mo - ders Liv og
som o - ver flø - dig godt os u - for - skyldt til - sen - der,

Barn - dom har be - tænkt og al Nød - tørft - tig - hed saa ri - ge - lig os skænkt.

Nr. 29. O Gud, du fromme Gud.

Tysk Mel. 1701.

O sø - de Naa - de - stand, hvor Li - vets Strøm - me rin - de, i dig er Fri - heds Egn og
ti her er Gud og Mand med tu - send Lyst at fin - de;

in - tet Sla - ve - ri, Kors er det vis - se Tegn paa dem, du har gjort fri.

Nr. 30. O Gud, du fromme Gud.

1648.

Min Je-sus han er mig Be-gyn-del-se og En-de
i al den Del jeg gør, i hvor jeg mig mon ven-de; han er mit Øj-e-med paa den-ne Ver-dens

Jord, og in-tet u-den ham ud-i mit Hjer-te bor.

Nr. 31. Til „Kvindelil, din Tro er stor“.

Bøhmisk Mel. 1544.

Kvin-de-lil, din Tro er stor, ske dig som du vil-de; i det ri-ge Naa-dens Ord sprud-ler Li-vets Kil-de.

Nr. 32. Til „Dagen viger og gaar bort“.

Bøhmisk Mel. 1566.

Da - gen vi - ger og gaar bort, Luf - ten bli - ver sval og sort, So - len alt er

da - let brat, det gaar ad den mør - ke Nat.

Nr. 33. Kom, Hedningers Frelsermand.

Gl. Kirkemel., 4de Aarh. — 1524.

(Hed - ning - stam - mers Frel - ser - mand, Søn af Mo i Jo - de - land, he - le Ver - den

un - dres paa, du blandt os vil fø - des saa.)

Nr. 34. Priser Herren, han er god.

Fransk Mel. 1562.

Op dog Si - on, ser du ej Sej - rens pal - me - strø - de Vej til Guds Hus i

Him - me - rig, den er og be - redt for dig.

Detailed description: This is a musical score for a hymn. It consists of two systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is common time (C). The lyrics are written below the vocal line. The first system contains the first two lines of the hymn, and the second system contains the final line. The piano accompaniment features a steady bass line and chords that support the vocal melody.

Nr. 35. Til „Jesus Krist, du Sejer vandt“.

Bøhmisk Mel. 1566.

Je - sus Krist, du Sej - er vandt, dig ej me - re Gra - ven ej - er, og vi al - le

ved din Sej - er Liv og e - vig Frel - se vandt.

Detailed description: This is a musical score for a hymn. It consists of two systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature has three sharps (F#, C#, G#), and the time signature is 3/4. The lyrics are written below the vocal line. The first system contains the first two lines of the hymn, and the second system contains the final line. The piano accompaniment features a steady bass line and chords that support the vocal melody.

Nr. 36. Kæmp alvorlig, nu Guds Naade.

Tysk Mel. 1735.

Kæmp al - vor - lig, nu Guds Naa - de sø - ger at for - be - dre dig, at din Aand sig la - der raa - de,

og fra Jor - den hæ - ver sig.

Nr. 37. Til „Aldrig er jeg uden Vaade“.

Bøhmisk Mel. 1544.

Al - drig er jeg u - den Vaa - de, al - drig dog for - u - den Naa - de, al - tid

har jeg Suk og Ve, al - tid kan jeg Je - sus se.

Nr. 38. Med Sorgen og Klagen -- du.

Dansk Folkemel.

Med Sor - gen og Kla - gen hold Maa - de, du min - des den hel - li - ge Daab og
 Hin - me - rigs Bord af Guds Naa - - de, til - egn dig Guds Her - lig - heds Haab.

The musical score for Nr. 38 consists of two systems. The first system has a treble and bass staff with a 3/4 time signature and a key signature of one flat. The lyrics are: "Med Sor - gen og Kla - gen hold Maa - de, du min - des den hel - li - ge Daab og". The second system continues the melody and accompaniment with the lyrics: "Hin - me - rigs Bord af Guds Naa - - de, til - egn dig Guds Her - lig - heds Haab." The piece concludes with a double bar line.

Nr. 39. Med Sorgen og Klagen -- Guds.

Gl. Kirkemel. ? 1543.

Med Sor - gen og Kla - gen hold Maa - de, Guds Ord lad dig tro - ste og raa - - de, lad
 Hjer - tet i Sor - gen ej syn - de, ved Dø - den vi Li - vet be - gyn - de.

The musical score for Nr. 39 consists of two systems. The first system has a treble and bass staff with a common time signature and a key signature of one sharp. The lyrics are: "Med Sor - gen og Kla - gen hold Maa - de, Guds Ord lad dig tro - ste og raa - - de, lad". The second system continues the melody and accompaniment with the lyrics: "Hjer - tet i Sor - gen ej syn - de, ved Dø - den vi Li - vet be - gyn - de." The piece concludes with a double bar line.

Nr. 40. Apostlerne sad i Jerusalem.

Dansk Folkemel.

A - post - ler - ne sad i Je - ru - sa - lem og bi - ed paa Her - rens Ti - me, for

Ø - ren da brat det rin - ged dem, som tu - sen - de Klok - ker ki - me.

Nr. 41. De hellig tre Konger saa hjærtensglad.

Dansk Mel.

De hel - lig tre Kon - ger saa hjær - tens - glad fra Hjem - met de dro - ge til Bet - le - hems Stad,

de to - ge sig for den Rej - se lang, at fin - de Je - sus i Kryb - ben trang.

Nr. 42. O Herre Jesus, mit Levnedes Lys.

Tysk Mel. 1625.

O Her - re Je - sus, mit Lev - nedes Lys, min e - ne - ste Trøst i Nat - tens Gys,
i Ver - den er jeg en frem - med Gæst, det e - vi - ge Hjem mig tje - ner bedst.

The musical score consists of two systems of grand staves (treble and bass clef). The first system covers the first line of lyrics, and the second system covers the second line. The music is in 3/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat).

Nr. 43. Det hellige Kors, vor Herre han bar.

Dansk Mel. 1569.

Det hel - li - ge Kors, vor Her - re han bar, hans blo - di - ge Saar og Pi - ne svar,
hans lit - re Død u - den Lak og Ly - de, der - af a - le - ne vi godt skal ny - - de.

The musical score consists of two systems of grand staves (treble and bass clef). The first system covers the first line of lyrics, and the second system covers the second line. The music is in 3/4 time with a key signature of one flat (F).

Nr. 44. Herren han har besøgt sit Folk.

Nyere dansk Mel.

Her - ren han har be - søgt sit Folk, Nat - ten hun blev til Mor - gen, Men - ne - skens Søn, Gud

Fa - ders Tolk, sluk - ket nu har al Sor - - gen.

Nr. 45. Afvend din Vrede, Hætte Gud.

Crüger 1640—1699.

Mæg - tig - ste Kri - ste, Me - nig - he - dens Her - re, den, du har teg - net med dit Kors til Æ - re,

skynd dig at hjæl - pe os af Fjen - dens Sna - re, dit Folk be - va - re.

Nr. 46. Lover den Herre, den mægtige Konge. Tysk Mel. 1665.

Lo - ver den Her - re, den mæg - ti - ge Kon - ge med Æ - re, med ham med Sang, Sal - ter og Har - pe giv
lov ham, min Sjel, og lad det din For - ly - stiel - se væ - re;

Klang, aan - de - lig Leg vil jeg læ - re.

Nr. 47. Drag Jesus mig.

Nyere dansk Mel.

Drag Je - sus mig dog ef - ter dig, saa føl - ger jeg med Læng - sel did, hvor du, o

Je - sus, gik ud fra Ver - dens Træng - sel.

Nr. 48. Guds Menighed syng.

Dansk-svensk Folkemel.

Guds Me - nig-hed syng for vor Ska - ber i Løu, Eng-le syn-ge med, han gav os til

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. Both are in the key of D major (two sharps) and 4/4 time. The melody is written in the upper staff, and the accompaniment is in the lower staff. The lyrics are written below the upper staff.

Frel - ser sin en - baar-ne Søn, saa lif - lig vi le - ge for Her - ren.

The second system of the musical score continues from the first. It also consists of two staves in treble and bass clefs, in D major and 4/4 time. The melody and accompaniment continue, ending with a double bar line. The lyrics are written below the upper staff.